

ben CO-t. (Gázmérgezés.) — Miért fájdul meg a szenes vasalóval dolgozó nő feje? (A vasalóban is képződik CO. — Megfigyeltem, hogy a vasaló likacsain éppolyan kékes láng csap ki, mint a rosszul kezelt kályhából.) Legégszűkebb volna a villanyvasaló, de — sajnos — drága. Ha szenesvasalóval dolgozunk, mire kell ügyelnünk? (Szellős helyen dolgozzunk, hogy a fejlődő CO-t a légáramlat elvigye.)

III. Összefoglalás.

Házi feladat. 1. Szódabikarbonátra öntetek ecetet és vizsgálatok szénsavra. 2. A térképen feltüntetendő a CO₂ előfordulása Erdélyben. 3. Számítsátok ki hálószobátok CO₂-tartalmát este és reggel. 4. A CO₂ körútja rajzra színesen ábrázolandó.

Jeges Sándor.

IRODALOM — LAPSZEMLE — HIREK

Az Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny 1933/34. évi *első* számában *dr. Madai Gyula*: A mi sziklavárunk, *Ady Lajos*: Szelekció és antiszelekció a középiskolában, *dr. Gacsályi Sándor*: Középiskolai Tanáregyesületek Nemzeti Szövetsége, *dr. Martinkovics Lajos*: A gyorsírás pedagógiai értékelése c. cikkeket olvashatjuk. A figyelőben *Darás Gábor*: Az énektanítás koncentrációja a magyar történelemmel és irodalommal címmel ír. A lap könyvszemléje többek között *dr. Greguss Pál*: A növények csodálatos élete című nagy művét (Dr. Márton György) ismerteti.

A Közlöny *második* száma *Bihari Ferenctől* az 1932/33. évi értesítők szemléjét közli. A lap további részében úgyszólván kizárólag az egyesület ügyeivel foglalkozik.

A mi szempontunkból különös érdeklődésre számíthat *Ady Lajos* debreceni tankerületi kir. főigazgatónak a középiskolai szelekció kérdéséről írt tanulmánya. Elpanaszolja, hogy ma a tehetségtelen diákok előtt felső tagozatában egyedül a középiskola tárja fel a kapuit. A tanítóképzők, kereskedelmi és egyéb szakiskolák is csak a jobb diákokat veszik fel ma már intézeteikbe. Megállapítja, hogy a kormánynak kötelessége volna meggátolni azt, hogy »a tehetségtelenek tízezrei ostromolhassák a középiskola felső tagozatát«. Jól mondja, hogy ma a foltozó cipész is leányliceumba akarja járatni a leányát. S hogy a szegény vasúti őr is arról álmodozik, hogy fia a középiskolán át jogot végezve üzletvezető lehessen. Holott a diplomások ezrei vágyódnak a mindennapi élet szerény lehetőségei iránt. Gátat kell vetni a középiskolákba való tódulás áradatának. *Ady Lajos* azt ajánlja, hogy a IV. osztály végén kellene a középiskolai tanulókat szelektálni. A szelektálás módja az lenne, hogy a IV. osztályt végzett tanulók kétféle minősítést kapnának: a középiskolai továbbtanulásra alkalmasoknak, vagy nem alkalmasoknak nyilváníthatnának.

Teljesen megegyezünk *Ady Lajossal* abban, hogy a tanulóknak a középiskolákba való tódulása abnormis és ijesztő. Csak egyre utalunk. A legsze-

rényebb állásban és primitív szociális viszonyok között élő vasutasok sok esetben tehetségtelen gyermekeinek ezreire, kik csaknem ingyen jeggyel egész vándorlásszerűen árasztják el a lakóhelyükhöz közel fekvő középiskolákat. A szelekció útját mi azonban máskép gondoljuk. 1.) Túl sok a középiskola. (Ma 165. Tiszán agrár helyeken is leányliceumokat építettek a földműves lányoknak.) 2.) A középiskolai érettségivel kapcsolatban, az 1883. évi minősítési törvény módosításával ki kellene mondani, hogy a középiskolai érettségi csak a legfelsőbb tudományos továbbképzésre minősít. Így terelhetjük el a középiskolai tanulók tízezreit a produktív pályákra és a gyakorlati életre előkészítő középfokú iskolákba. A most készülõ középiskolai reformot már ennek a fontos elvnek a figyelembevételével kellene megalkotni, a középiskolák és főleg a leányliceumok számát csökkenteni (polgári iskolákká átszervezni) s a középiskolai reformmal együtt a polgári iskola racionális, időszerű reformját is megalkotni.

Külön felhívjuk még a figyelmet Bihari Ferencnek az 1932/33. évi értesítők szemléje c. cikkére, mely körültekintõ analízissel tárja fel a magyar középiskolák belső életének fontosabb mozzanatait s hûen jellemzi azt az értékes kulturális munkát, melyet a középiskolák tanárai a magyar közmûveltségnek átadnak. Bihari Ferenc sok adatából kettõt emelünk ki. *Glatz Károly* dr.-nak a budapesti IV. ker. reáliskola értesítőjében megjelent »*A reáliskola, mint a munka iskolája*« c. és *Róder Pálnak* a szekszárdi reálgimnázium igazgatójának az u.n. »*Bemutató órákról*« szóló cikkeit, melyek az újszerű tanítási eljárások módszertanára vonatkoznak.

Mint sok tanulságot mondó statisztikai adatokat ragadjuk ki a következőket: a magyar gimnáziumi tanulók 61 %-a, a reálgimnáziumi tanulók 65 %-a, és a reáliskolák tanulóinak 73 %-a elégséges és elégtelen eredménnyel tanult a középiskolákban. Ezek az adatok világosan mutatják, hogy a fentebb említett szelekció a középiskolákban tényleg jogosult. (k. d.)

Lapunk jelen száma 112 oldal. A cikkeket dr. Tettamanti Béla egyetemi m. tanár, — dr. Greguss Pál egyetemi m. tanár, főiskolai r. tanár, — Szemes Adolf ny. gyakorló polg. isk. igazgató, — Csapó István szegedi kir. főigazgatósági referens-igazgató, — Szántó Lőrinc gyöngyösi róm. kat. polg. isk. r. tanár, a többi a gyakorló polgári iskola szakvezető tanárai írták.

A Cselekvés Iskolájára a f. évi előfizetési díj az Angol-Magyar Bank r. t. szegedi fiók, Szeged, 26228 sz. csekkszámlájára küldendő be.

Prometheus-nyomda és könyvkiadó vállalat nyomása Szeged, Dugonics-tér 12.